

Številka: 00104-285/2018/5

Datum: 13. 12. 2018

Odgovor na poslansko vprašanje dr. Franca Trčka v zvezi z ohranjanjem in razvojem podružničnih osnovnih šol

Poslanec Državnega zbora Republike Slovenije dr. Franc Trček je na Vlado Republike Slovenije naslovil naslednje vprašanje v zvezi z ohranjanjem in razvojem podružničnih osnovnih šol:

»Predhodna vlada ni imela posluha glede podružničnih osnovnih šol, ki so, ob ostali osnovni infrastrukturi (na primer, delujoča trgovina, pošta), nujne za preživetje demografsko ogroženih območij. Sedanjjo vlado sprašujem:

- 1.) Kakšen bo njen odnos do (ne)zapiranja podružničnih osnovnih šol?
- 2.) Ali se načrtuje ponovno odprtje katere od trenutno zaprtih podružničnih osnovnih šol in kdaj se bo to zgodilo?
- 3.) Ali se načrtuje odprtje katere nove podružnične osnovne šole in kdaj se bo to zgodilo?«

Vlada Republike Slovenije podaja naslednji odgovor:

Vlada Republike Slovenije pojasnjuje, da so v šolskem letu 2018/19 učenci osnovne šole pridobivali znanje in veščine v 455 samostojnih oziroma matičnih šolah in 317 podružničnih šolah. Povprečna slovenska osnovna šola, če so združene samostojne, matične in podružnične šole ima 238 učencev. To število v zadnjih letih narašča. Če bi vse šole enakomerno razporedili po Sloveniji, bi bile šole druga od druge oddaljene v povprečju po 5 km.

Gledano z vidika števila učencev, slovenske osnovne šole v povprečju niso velike. Osnova za izračun normativov in standardov za število delovnih mest je osnovna šola z 20 oddelki. Znotraj tega so različna normativna odstopanja. Največja podružnična šola ima 334 učencev. In tudi vse matične oziroma samostojne šole niso »velike«. Najmanjša samostojna šola ima po napovedih za letošnje šolsko leto 23 učencev, matična šola 40 učencev. Vendar je majhnih šol, ki bi izvajale program od 1. do 9. razreda zelo malo. Mreža slovenskih osnovnih šol je raznolika, tako kot so raznolike slovenske pokrajine. Ustanovitelj osnovnih šol je lokalna skupnost – občina, ki se tudi odloča, kdaj šola začasno ali trajno preneha z delom oziroma se spremeni njen status. Javne osnovne šole ustanavlja lokalna skupnost, podrobnejše kriterije za ustanavljanje javnih osnovnih šol, organizacijskih enot in podružnic šol, merila za določanje njihove zmogljivosti in merila za spremembo njihovega statusa pa določa Pravilnik o pogojih za ustanavljanje javnih osnovnih šol, javnih osnovnih šol in zavodov za vzgojo in izobraževanje otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami ter javnih glasbenih šol (v nadaljevanju: pravilnik). Pravilnik določa kriterije za ustanovitev osnovnih šol in določa, kdaj se začne postopek za spremembo statusa šole (samostojna oziroma matična šola v podružnico šole, matična šola v samostojno šolo, ukinitve samostojne oziroma matične šole). Pravilnik ustanovitelju omogoča, da lahko na podlagi podatkov o številu vpisanih otrok v okviru organizacijskih sprememb sprejme odločitve o začasnem ali trajnem prenehanju delovanja podružnice šole ali o ponovnem aktiviranju podružnice šole.

Vzgojno-izobraževalno delo v »majhnih« šolah ima tako svoje prednosti, kot slabosti. Nedvomno je slednjih manj, sicer bi njihovo število upadalo hitreje. Demografski razlogi selitve in zaposlitve, so glavni razlog, da »majhne« šole prenehajo z delovanjem. Sicer pa majhnost omogoča dobro povezanost med učenci, starši in učitelji, kar zmanjšuje socialne, vzgojne in druge probleme otrok. Večja je tudi pripadnost kraju in s tem krepitev identitete kulturne krajine. Majhne šole velikokrat delujejo pod predsodkom kombiniranega pouka. Še posebno starši, ki prvič vpisujejo svojega otroka v kombinirane oddelke imajo občutek, da bo otrok prikrajšan pri svojem učnem napredku. V letošnjem šolskem letu so v slovenskih osnovnih šolah 504 kombinirani oddelki, katere obiskuje 6.480 učencev. Kombinirani pouk sili učence in učitelje v take aktivnosti v razredu, ki spodbudijo pri učencih pozitivne rezultate; razvija samoodgovornost, samoiniciativnost, je individualiziran in omogoča optimalen razvoj otrokovih potencialov. Šola ni samo šolski prostor, temveč tudi center lokalne skupnosti.

Zaradi pomena podružničnih šol je potrebno skupaj z lokalnimi skupnostmi skrbno pretehtati financiranje podružnične šole, ki je v zapiranju zaradi demografske strukture, predvsem če demografski podatki izkazujejo prirast otrok v prihodnjih letih. Lokalne skupnosti – občine, so pristojne obvestile, da so z letošnjim šolskim letom zaprle podružnično šolo Podpreska pri OŠ dr. Antona Debeljaka Loški Potok in podružnično šolo Cirkovce pri OŠ Livada Velenje. V zvezi z mrežo šol ostaja temeljna prioriteta kvalitetna in uravnotežena javna mreža.